

Welkom bij het webinar

'Een beetje integer kan best'

Over professionele integriteit in de mensgerichte beroepen

'Een beetje integer kan best'
Over professionele integriteit in de
mensgerichte beroepen

Welkom

Georganiseerd door Lectoraat Zorg en zingeving van academie Health Care, Hogeschool Viaa. Met medewerking van Joanne Lassche-Scheffer en Hannan van Rooij.

- **Blok 1:** waar hebben we het over?
- **Blok 2:** wat weten we er over?
- **Blok 3:** wat kunnen we er mee?

Vragen stellen via de chat van YouTube

Opleiden. Dat doen we voor jou.

Blok 1: waar hebben we het over?

Integri-wat?

Voormalig minister van Binnenlandse Zaken Ien Dales:

“De overheid is of integer of niet. Een beetje integer, dat kan niet”.

- Veel discussie in openbaar bestuur en bedrijfsleven: toezicht, codes, commissies, naleving, klokkenluiders
- Maar zie ook Ajax, The Voice, Barbie, de GGD

Wat is het en waar vind je het?

- Vertrouwenspersonen, klachtencommissies
- Inspectie, tuchtrecht

Onderzoek tuchtrecht

Casuïstiek	N=19
Ontoereikende inschatting en rapportage	6
Onbekwaam en onzorgvuldig handelen	5
Seksueel grensoverschrijdend gedrag	5
Misbruik bezittingen / geschenken	2
Schending beroepsgeheim	1

Zorgveld	N=19
GGZ	12
AGZ	2
MGZ	5

Onderzoek tuchtrecht

Maatregelen	N=19
Waarschuwing	6
Berisping	5
Geldboete tot 4500 euro	0
Schorsing van inschrijving in het BIG-register tot één jaar	4
Gedeeltelijke ontzegging van beroepsuitoefening	0
Volledige uitschrijving uit BIG-register	4

Lichtere maatregelen: AGZ, MGZ (onzorgvuldig handelen)

Zwaardere maatregelen: GGZ (grensoverschrijdend handelen)

Gradaties?

- Niet (goed) doen waar je vak voor bedoeld is (licht) / wel doen waar je vak niet voor bedoeld is (zwaar)
- Een zwaarwegende en verstrekkende vorm van betrouwbaarheid: die vertrouwen in professional en professe koestert en bevordert (beroepscode)
- Zonder integriteit geen toevertrouwen aan professionele dienst
- Niet alleen een rechtschapen individu, maar een beroepsbeoefenaar / beroepsuitoefening uit een stuk, trouw aan aard van de professe

'Een beetje integer kan best'
Over professionele integriteit in de
mensgerichte beroepen

A young woman with long blonde hair in a braid, wearing a dark jacket, a patterned backpack, and black ripped jeans, stands in a hallway. She is looking towards the right. The wall behind her is painted teal, with a peach-colored section above and a white section to the right. A window with white frames is visible on the right wall. The floor is dark. A purple banner with white text is overlaid on the image.

Blok 2: wat weten we erover?

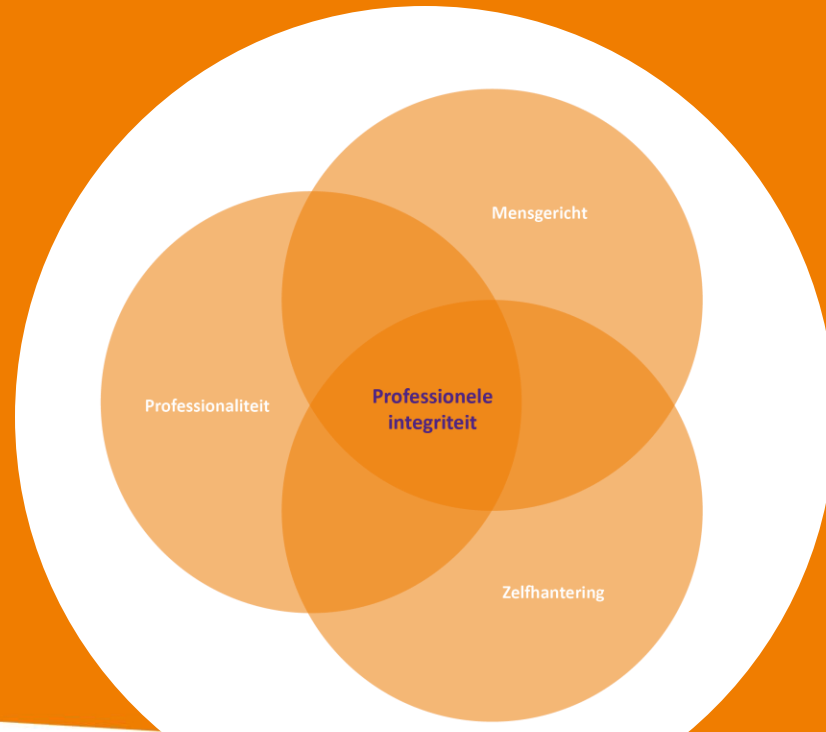
Vraag

Hoe zou u **professionele integriteit**
willen omschrijven?

Achtergrond onderzoek

Domein	FG1: Experts	FG2: Professionals	FG3: Zorg	Totaal per domein
Zorg	0	1	4 experts + 3 professionals	8
Welzijn	2	2	0	4
Educatie	2	3	0	5
Theologie	2	1	0	3
Totaal per focusgroep	6	7	7	20

Professionele integriteit

5 factoren

1. Congruentie tussen doen, zijn en zeggen
2. Grenshantering tussen personen, posities en relaties
3. Openheid voor toetsing en correctie door derden
4. Goed gebruik van middelen, positie en informatie
5. Gerichtheid op het belang van de ander

5 factoren

Samenvatting

Integriteit is 'heelheid':

drie 'schakels' van beroepshandelen bij elkaar houden

- Zelfhantering
- Professionele rol / positie / kader
- Mensgerichtheid / dienstbaarheid

'Een beetje integer kan best'
Over professionele integriteit in de
mensgerichte beroepen

A group of diverse people are shown from the chest up, gathered in a circle. They have their hands raised and stacked on top of each other in the center, forming a pyramid shape. The people are of various ethnicities and are wearing professional or business-casual attire. The background is a blurred office or meeting room with large windows and indoor plants. A purple banner is overlaid on the left side of the image.

Blok 3: wat kunnen we er mee?

Onderzoek

- Belemmerende factoren van integriteit van professionals
- Bevorderende factoren van integriteit onder professionals
- Belemmerende randvoorwaarden voor het omgaan met integriteitsvraagstukken
- Bevorderende randvoorwaarden voor het omgaan met integriteitsvraagstukken
- Een aandachtsvelder / front-runner?

Kritische tool professionals

Mensgerichtheid

- In hoeverre voeren we verantwoord werk uit onder werkdruk en strakke regelgeving?
- In hoeverre maken we keuzes op grond van ons eigen referentiekader i.p.v. in het belang van de ander?

Professionaliteit

- In hoeverre praten we over anderen i.p.v. met anderen?
- In hoeverre gebruiken we de middelen en mogelijkheden van onze positie in situaties van botsende belangen?
- Hoe gebruiken we ons toevertrouwde informatie?
- Hoe wegen we onder externe druk de belangen van twee of meer belanghebbenden?
- Hoe hanteren we de dunne scheidslijn tussen wel of niet accepteren van grensoverschrijdend gedrag?
- Hoe gaan we om met onduidelijke (toepassing van) regelingen, relaties en posities?
- In hoeverre hebben we een onbewuste houding en gebrek aan reflectie?

Zelfhantering

- In hoeverre blijven we onszelf binnen het werken in een organisatie?
- In hoeverre doen we niet wat we zeggen en zeggen we niet wat we doen?
- Hoe hanteren we de scheidslijn tussen persoonlijke en professionele betrokkenheid?

Reflectieve tool professionals

Mensgerichtheid	<ul style="list-style-type: none">• Hoe hebben wij aandacht voor en luisteren wij naar de ander?• Hoe hebben wij en tonen wij respect voor de ander?• Hoe is onze belangenafweging en besluitvorming zorgvuldig?• Hoe durven wij open te zijn over de ander?
Professionaliteit	<ul style="list-style-type: none">• Hoe gaan we in gesprek over en benoemen we wat fout is?• In hoeverre zijn we duidelijk over regelingen en werkrelaties?• In hoeverre doen we regulier aan reflectie, evaluatie, intervisie, moreel beraad?• In hoeverre zijn we in onze positie benaderbaar en dienstbaar?• In hoeverre staan wij open voor correctie en overleg?
Zelfhantering	<ul style="list-style-type: none">• In hoeverre durven we kwetsbaar te zijn?• In hoeverre durven we onszelf te zijn?

Kritische tool leiding

Werkomgeving	Beleid	Ervaren professionals gebrek aan beleid?
		Ervaren professionals onduidelijke kaders?
		Ervaren professionals een disbalans tussen werklast en werkkraft?
	Cultuur	Ervaren professionals onveiligheid in hun team?
		Ervaren professionals stroperige communicatie?
		Ervaren professionals een machtscultuur?
		Ervaren professionals een toedekkende gesprekscultuur?
		Ervaren professionals een zakelijkheidscultuur?
Persoon	Houding	Tonen professionals overmatige empathie?
		Onttrekken professionals zich aan toetsing door derden?
		Tonen professionals afstomping?
		Tonen professionals ontoereikend karakter?
	Deskundigheid	Tonen professionals zich onvoldoende toegerust?
		Tonen professionals onduidelijke verwachtingen?
	Vaardigheid	Tonen professionals relationeel onvermogen?
Werksoort	Complexiteit	Ervaren professionals ingewikkelde situaties, kwesties en relaties?

Reflectieve tool leiding

Werkomgeving	Beleid	Wat is nodig voor ondersteuning door de organisatie?
	Cultuur	Wat is nodig voor duidelijke kaders?
		Wat is nodig voor een duidelijke positie van de aandachtsvelder?
		Wat is nodig voor een veilige teamcultuur?
		Wat is nodig voor een aanspreekcultuur?
Persoon	Houding	Wat is nodig voor een aanspreekbare opstelling?
		Wat is nodig voor gerichtheid op overzicht en rust?
		Wat is nodig voor een proactieve opstelling?
		Wat is nodig om zich kwetsbaar te durven opstellen?
	Vaardigheid	Wat is nodig om issues aan de orde te kunnen stellen?
		Wat is nodig om duidelijk te kunnen zijn?
		Wat is nodig voor om zonder (voor)oordeel te kunnen luisteren?
		Wat is nodig om zich open kunnen opstellen?
		Wat is nodig voor zelfreflectie en zelfbeheersing?
Deskundigheid	Welke basiskennis is nodig?	
Werksoort	Doelstelling	Wat is nodig voor gerichtheid op de ander?

Praktisch

- Meer dan codes en commissies: vorming en visie
- Meer dan brandjes blussen: vertrouwen van cliënten in verpleegkundigen als toetssteen
- Veel zorginstellingen kennen moreel beraad, casusbesprekingen, ethisch overleg, intervisie: integriteit als rode draad
- Gebruik gesprekstoels, benoem een kartrekker

Conclusie

- Werkdefinitie professionele integriteit: betrouwbaarheid of 'heelheid van gedrag' die maakt dat men zich aan een professional kan toevertrouwen
- Zonder integriteit geen goede zorgrelatie
- Een zaak van professional en instelling

'Een beetje integer kan best'
Over professionele integriteit in de
mensgerichte beroepen

Dank voor je aandacht

Onderzoeksrapportage:
www.hbo-kennisbank.nl

Contact:
onderzoek@viaa.nl

Professionele integriteit
in mensgerichte beroepen
Een kwalitatief werkveldonderzoek

Dr. B.S. Cusveller
J.P. Lassche-Scheffer MSc
Viaa, Lectoraat Zorg en Zingeving

Opleiden. Dat doen we voor jou.